

De zelfstandige zonder personeel in juridisch perspectief (deel 2)

In een eerdere uitgave berichtten wij u reeds over de voor- en nadelen van de zzp'er. In deze uitgave richten wij ons op de juridische en fiscale kant van de zzp'er.

Juridische duiding: zzp-schap afgezet tegen de arbeidsovereenkomst

Het is moeilijk precies aan te geven wat wordt bedoeld met een zzp'er. Het is een veelgebruikt maatschappelijk begrip, waarin binnen het spraakgebruik een ruime omschrijving wordt toebedeeld. Een omschrijving van het begrip wordt in de wet niet teruggevonden.

Wil een arbeidsverhouding kunnen worden gekwalificeerd als een dienstbetrekking, dan moet er sprake zijn van een overeenkomst waarbij de werknemer (1) in dienst van de werkgever tegen (2) loon (3) gedurende zekere tijd (4) arbeid verricht. Als alle vier de kenmerken aanwezig zijn is sprake van een arbeidsovereenkomst en gelden de in het burgerlijk wetboek opgenomen bepalingen over de arbeidsovereenkomst. Hoe de betrokken partijen de arbeidsverhouding zelf noemen en in welke vorm deze is gegoten is dan verder niet van belang. Doorslaggevend is de feitelijke situatie. Dit wordt ook wel aangeduid als 'wezen gaat voor schijn'.

De zzp'er onderscheidt zich van de werknemer doordat hij zijn werkzaamheden niet verricht in ondergeschiktheid van zijn opdrachtgever, maar voor eigen rekening en risico. Werkt de zelfstandige voor eigen rekening en risico, dan heeft dit tot gevolg dat hij niet verplicht verzekerd is voor de werknemersverzekeringen (denk hierbij aan risico's als werkloosheid en arbeidsongeschiktheid). Dit betekent dat geen premies hoeven te worden afgedragen, maar heeft eveneens tot gevolg dat de zelfstandige ook geen recht op uitkering toekomt indien hij bijvoorbeeld werkloos raakt.

De verklaring arbeidsrelatie

Omdat van sommige arbeidsrelaties moeilijk is vast te stellen hoe ze moeten worden gekwalificeerd, is de zogenoemde verklaring arbeidsrelatie ingevoerd (VAR). Er zijn vier verschillende VAR's te onderscheiden: de VAR-wuo (winst uit onderneming), de VAR-loon, de VAR-row (resultaat uit overige werkzaamheden) en de VAR-dga (directeur-groottaandeelhouder). Slechts de VAR-wuo biedt de opdrachtgever zekerheid met betrekking tot de kwalificatie van de arbeidsrelatie.

Voor de kwalificatie 'winst uit onderneming' kijkt de belastingdienst onder meer naar de hoogte van de winst, de mate van zelfstandigheid, het ondernemersrisico van de aanvrager, het aantal opdrachtgevers, de aan de onderneming bestede tijd, uiterlijke kenmerken en aansprakelijkheid.

Met betrekking tot het aantal opdrachtgevers hanteert men standaard dat de zzp'er per jaar drie of meer opdrachtgevers moet bedienen. Dit is overigens geen verplichting. Als de zzp'er een behoorlijk ondernemersrisico loopt, dan kan hij in de praktijk volstaan met één opdrachtgever. Dit is de uitzondering op de regel.

Aandachtspunten voor de opdrachtgever

In zee gaan met een zzp'er biedt vele voordelen, maar er kleven ook risico's aan. Als de opdrachtgever de zzp'er ten onrechte beoordeelt als zelfstandige, kan hij verplicht zijn loonbelasting en premies werknemersverzekeringen af te dragen. Als blijkt dat er een arbeidsovereenkomst is kan de zzp'er bovendien aanspraak maken op het arbeidsrecht (ontslagregels en minimumloon). Op het moment dat de zzp'er voor de aanvang van de werkzaamheden een VAR-wuo heeft overgelegd,

vindt bovenstaande geen toepassing. De opdrachtgever ziet zich dan achteraf in geen geval geconfronteerd met een naheffingsaanslag loonbelasting en premies werknemersverzekeringen. Dit illustreert het belang van de VAR-wuo.

Gevolgen voor de zzp'er

De zzp'er is niet verzekerd voor de werknemersverzekeringen, hetgeen betekent dat hij bij arbeidsongeschiktheid dan wel werkloosheid geen aanspraak kan maken op de Wet WIA danwel de WW. De zzp'er zal zich hiervoor particulier dienen te verzekeren. Verder dient de zzp'er zelf te zorgen voor zijn oudedagsvoorziening.

Knegtmans & Van de Wouw is o.a. gespecialiseerd in arbeidsrecht. In een gratis gesprek of tijdens het gratis spreekuur op dinsdagavond in Bladel en op donderdagavond in Westerhoven van 19.00 tot 19.30 uur geven wij u graag meer advies en informatie. U kunt ons bereiken op 040-2076076 of 0497-383868. Zie ook: www.knegtmansvandewouw.nl.